

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **Фінансового менеджменту та фондового ринку**
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Фінансовий та страховий менеджмент
(назва магістерської програми)

на тему: **«Управління фінансовою стійкістю підприємства»**
(назва теми)

Виконавець:

студент **ЦВФН**

Москаленко Лариса Петрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст.вискладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Астахова Наталя Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Фінансова стійкість є основою фінансово-економічної стабільності функціонування будь-якого господарюючого суб'єкта та запорукою його незалежності від змін ринкової кон'юнктури. Визначення кордонів фінансової стійкості відноситься до числа найбільш актуальних проблем управління фінансовим станом в цілому і фінансової стійкістю зокрема.

В Україні в умовах нестабільної політичної ситуації, постійних змін в законодавстві, інфляції і кризи неплатежів кожний суб'єкт господарювання постійно шукає шляхи підвищення ефективності своєї діяльності.

Як показує вітчизняна і зарубіжна практики, недостатня фінансова стійкість призводить до незабезпеченості ресурсами для фінансування організацією її поточної, фінансової та операційної діяльності, до неплатоспроможності і неспроможності. Фінансова стійкість є найважливішим індикатором здатності організації успішно функціонувати в умовах економічної нестабільності, забезпечуючи власний розвиток при певному рівні ризику. Все вищесказане актуалізує проблему ефективного управління фінансовою стійкістю.

Отже, у період економічної та політичної кризи нашої держави основним із завдань будь-якого підприємства виступає забезпечення та управління його фінансовою стійкістю. Для досягнення даної мети виникає необхідність у виявленні та аналізі факторів, які впливають на фінансову стійкість підприємства.

Цій проблематиці присвячено багато праць як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Зокрема це Савицька Г.В., Поддєрьогін А.М., Філімоненков О.С., Кривицька О.Р., Грабовецький Б.Є., Бланк І.А., Базілінська О.Я., Лахтіонова Л.А., Родіонова В.М., І.А. Бланк, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька, Скляр Г.П., Шеремет А.Д., Сайфулін Р.С.,

Негашев Н.М., Д. К. Ван Хорн, А.Р. Макмін, Карлін Т.Р., Оспіщев В.І., Вердієва Ю.М., Докієнко Л.М., Приймак І.І., Цал-Цалко Ю.С., А.І. Чопозова, І.А. Демченко та багато інших.

Незважаючи на значні здобутки у дослідженні проблем забезпечення фінансової стійкості, її поняття остаточно у вітчизняній та іноземній школах не сформувалося, немає універсального визначення, яке би сповна розкривало функції та особливості забезпечення фінансової стійкості підприємств, індикатори її оцінювання, відсутні якісні стратегічні механізми зменшення вразливості банків до зовнішніх та внутрішніх факторів дестабілізації, крім того, потребують удосконалення аспекти формування, зміцнення та забезпечення управління фінансової стійкості банків на довгострокову перспективу відповідно до сучасних глобалізаційних процесів та умов функціонування банків України.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи виступає процес управління фінансовою стійкістю підприємств.

Предметом дослідження є економічні відносини щодо оцінки, управління та забезпечення фінансової стійкості підприємств.

Метою роботи є вивчення теоретичних положень оцінки фінансової стійкості підприємства та практичних аспектів з урахуванням показників фінансової стійкості в умовах становлення ринкових відносин, а також надання пропозицій щодо її вдосконалення і дослідження проблем, що негативно на неї впливають.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- 1) дослідити економічну сутність поняття та значення фінансової стійкості для підприємства;
- 2) дослідити систему управління фінансової стійкості;
- 3) висвітлити методичні засади щодо визначення фінансової стійкості за абсолютними та відносними показниками;
- 4) оцінити загальні тенденції у розвитку підприємництва в Україні

- 5) надати загальну характеристику ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО»;
- 5) визначити економічну ефективність діяльності ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО»;
- 6) здійснити аналіз фінансової стійкості ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО»;
- 7) з'ясувати загальні напрямки поліпшення фінансової стійкості підприємства;
- 8) встановити можливості поліпшення ліквідності та платоспроможності як елементів фінансової стійкості;
- 9) з'ясувати напрями поліпшення фінансового менеджменту як напрямок підвищення фінансової стійкості.

Для досягнення поставленої мети використовувались різні методи дослідження, в тому числі: групування, системний підхід, метод структурно-логічного групування, індексний, порівняльний, економіко-статистичний метод, нормативний та інші методи.

Інформаційна база. Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних і зарубіжних економістів з даної тематики, а також нормативно-правові акти України, що визначають методологічні засади розкриття інформації про стан та діяльність суб'єктів господарювання у їх фінансовій звітності, періодична і спеціальна література з аналізу фінансової стійкості підприємства. В ході написання кваліфікаційної роботи використовувалися наукова періодика з досліджень фінансової стійкості підприємств, підручники, монографії, періодичні публікації, фінансова та статистична звітність досліджуваного підприємства за період з 2015–2018 роки.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (47 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 84 сторінок. Основний зміст викладено на 75 сторінках. Робота містить 20 таблиць, 10 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Вплив новацій на управління фінансовою стійкістю підприємства // Світ економічної науки. Випуск 18. Міжнародна наукова інтернет-конференція. Тернопіль. 28.11.2018 р.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретично-методичні засади управління фінансовою стійкістю підприємства»* розглянуто економічну сутність поняття фінансова стійкість підприємства та систему її управління, методичні засади оцінювання фінансової стійкості підприємства.

У другому розділі *«Оцінювання фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО»* проаналізовано загальні тенденції у розвитку підприємництва в Україні. Дана оцінка фінансового стану підприємства ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО». Зроблено аналіз фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО».

У третьому розділі *«Напрями вдосконалення управління фінансовою стійкістю підприємства»* висвітлені новації в управлінні фінансовою стійкістю підприємства та імплементація у діяльність ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО». Зроблені рекомендації щодо прогнозування фінансової стійкості підприємства. Запропоновані шляхи підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Фінансова стійкість — комплексне поняття, яке перебуває під впливом різноманітних фінансово-економічних процесів. Тому її слід визначити як такий стан фінансових ресурсів підприємства, результативності їхнього розміщення й використання, при якому забезпечується розвиток виробництва чи інших сфер діяльності – на основі зростання прибутку й активів при збереженні платоспроможності й кредитоспроможності.

2. Головна мета управління фінансовою стійкістю підприємства органічно поєднана з головною метою фінансового менеджменту, це забезпечення відносної фінансової рівноваги підприємства в процесі його

розвитку. Така рівновага характеризується високим рівнем фінансової стійкості і платоспроможності підприємства і забезпечується формуванням раціональної структури майна та капіталу, ефективними пропорціями в обсягах формування фінансових ресурсів за рахунок різних джерел, достатнім рівнем самофінансування інвестиційних потреб.

3. При використанні різних методів для виконання завдань оцінювання фінансової стійкості підприємства важливим є набір використовуваних оцінних показників, що дозволяють отримати обґрунтовані висновки. Для проведення моніторингу необхідно сформувати групу показників, що дають у сукупності комплексну характеристику стану й перспектив будь – якого підприємства. Кількість показників моніторингу повинна бути невелика, тому що тільки в цьому випадку можна, з одного боку, створити передумови для оперативності й комплексності аналізу, а з іншого боку – уникнути надмірної трудомісткості й виключити сперечливість висновків. Крім того, повинна бути дана чітка й недвозначна інтерпретація показникам й їхнім значенням, а також сукупності значень показників.

4. Аналіз абсолютних та відносних показників діяльності підприємств України свідчить про недостатність власного обігового капіталу для забезпечення їхньої діяльності та зниження фінансової стійкості. Зважаючи на кризові умови господарювання, українським підприємствам складно підтримувати достатній рівень фінансової стійкості.

Для поліпшення фінансової стійкості підприємствам необхідно збільшити обсяг власних фінансових ресурсів, визначити найбільш оптимальне співвідношення складників капіталу, за якого підприємство зможе вільно маневрувати та ефективно використовувати грошові кошти, забезпечуючи тим самим безперебійний процес виробництва та реалізації продукції.

Фінансова стійкість багатьох українських підприємств знижується також внаслідок низької конкурентоспроможності вітчизняних товарів і послуг на світовому ринку. Для покращення ситуації вітчизняним

підприємствам необхідно активізувати інноваційну діяльність, запроваджувати нові види технології та організації виробництва.

5. Проводячи оцінку фінансової звітності підприємства ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО» зазначимо, що в цілому всі значення коефіцієнтів мають задовільні значення. Коефіцієнт рентабельності реалізованої продукції підприємства на протязі 2014-2018 років більш за рекомендоване значення, що свідчить про ефективність господарської діяльності підприємства. Підприємство нарощує валюту балансу, що свідчить про розширення діяльності.

На кінець 2018 року оборотні активи склали 159,7 тис. грн., що дорівнює валюті балансу. Це свідчить, що у підприємства немає важко реалізуємих активів. Основна вага припадає на запаси, які складають 159,4 тис.грн., дебіторська заборгованість поступово знизилась до 0,2 тис.грн. Що є позитивною зміною і може свідчити про покращення ситуації з оплатою продукції підприємства і про вибір оптимальної політики продаж.

Основним джерелом формування фінансових ресурсів ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО» на кінець 2018 року виступає власний капітал, який зріс на 25,3 тис.грн з 2015 року, що сприяє зростанню фінансової стійкості підприємства.

Це свідчить про формування достатньої кількості мобільної структури активів, що сприяє прискоренню оборотності активів підприємства. Підприємство має “легку” структуру активів, що свідчить про мобільність майна підприємства.

6. Підприємство нарощує валюту балансу, що свідчить про розширення діяльності. При цьому погіршується показник власних оборотних коштів (ВОК). Показники фінансової стійкості свідчать про те, що підприємство фінансується за власні кошти засновників.

7. Запаси підприємства не можна покрити лише за допомогою власних оборотних коштів. Підприємству потрібно залучати довго- чи

короткострокові кредити. Але підприємство має інші поточні зобов'язання, які виступають латентним кредитом для підприємства.

ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО» недостатньо уваги приділяє фінансовому управлінню.

АНОТАЦІЯ

Москаленко Л.П. «Управління фінансовою стійкістю підприємства».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою

(шифр та назва спеціальності)

професійного за спрямування «Фінансовий та страховий менеджмент»

(назва магістерської програм)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти економічної сутності поняття фінансової стійкості підприємства, система управління фінансової стійкості підприємства, методичні засади оцінювання фінансової стійкості підприємства.

Проаналізовано загальні тенденції у розвитку підприємництва в Україні, проведено оцінку фінансового стану підприємства ТОВ «Торговельно-технологічна група ІНСТІО», його аналіз фінансової стійкості.

Запропоновано рекомендації щодо прогнозування фінансової стійкості підприємства, шляхи підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю підприємства.

Ключові слова: фінансова стійкість, ліквідність, ефективність, платоспроможність.

ANNOTATION

Moskalenko L.P. «Management of financial stability of the enterprise».

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty

«072 Finance, Banking and Insurance under the master's program» under the master's program

(code and name of the specialty)

professional in the direction of « Financial and Insurance Management ».

(title of master program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects of the economic essence of the concept of financial stability of the enterprise, the system of management of financial stability of the enterprise, the methodological foundations of assessing the financial stability of the enterprise.

Author analysis the general tendencies in the development of entrepreneurship in Ukraine are analyzed, the financial condition of the enterprise “Trade-technological group of INSTIO” LLC, its analysis of financial stability are evaluated.

The recommendations on forecasting the financial stability of the enterprise, ways to improve the efficiency of managing the financial stability of the enterprise are offered.

Keywords: financial stability, liquidity, efficiency, solvency.